

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Gf.II.20.177/2023/4.

A felperes: Felperes1

(Cím1)

A felperes képviselője: dr. Seres Petra Rita kamarai jogtanácsos

(Cím1)

Az alperes: Alperes1

(Cím2)

Az alperes képviselője: Vass és Társai Ügyvédi Iroda

(cím7;

ügyintéző: dr. Vass György ügyvéd)

A per tárgya: vételárkövetelés, vállalkozói díjkövetelés és járulécai megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Tatabányai Törvényszék

16.G.40.053/2022/52.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes, 56. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 250.000,- (kettőszázötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 60 napon belül 2.500.000,- (kettőmillió-ötszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára.

Az eljárási illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A peres felek között 2019. május 2. napján növényvédő szerekre vonatkozó adásvételi keretszerződés jött létre, amely alapján az alperes, mint vevő egyedi adásvételi szerződésekkel vásárolhatott az eladó felperestől. Az alperesnek a vételárat 2019. november 29. napjáig kellett megfizetnie, késedelem esetén a mindenkori jegybanki alapkamat + évi 8 % kamat terhével. A felperes az alperes által megvásárolt termékekről összesen bruttó 25.148.499,- Ft értékben állított ki számlákat, melyeket az alperes befogadott, nem vitatott.

[2] A felek között 2019. május 30. napján halasztott fizetési határidejű inputanyag adásvételi keretszerződés jött létre, mely szerint az eladó felperes egyedi szerződésekkel a keretszerződés mellékletében meghatározott földterületeken történő takarmánykukorica-termeléshez szükséges inputanyagokat és szaktanácsadást biztosít a vevő alperesnek. A szolgáltatás ellenértékét az alperesnek 2019. november 30. napjáig kellett megfizetnie, késedelem esetén a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:155. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamattal növelten. A felperes az alperes által megvásárolt termékekről összesen bruttó 20.649.687,- Ft értékben állított ki számlákat, melyeket az alperes befogadott, nem vitatott.

[3] A felek között 2020. június 5. napján 450 tonna napraforgó adásvételére jött létre szerződés, amely alapján az eladó alperesnek az általa szolgáltatott termény minőségét igazolnia kellett. Ezt a vizsgálatot a felperes végeztette el, melynek ellenértékét, bruttó 33.020,- Ft összeget kiszámlázott az alperesnek, a fizetési határidő 2020. november 11. napja volt. A számlát az alperes befogadta, nem kifogásolta.

[4] Az alperes ezen szerződésekből eredő fizetési kötelezettségének nem tett eleget. Korábbi szerződésekből eredően is állt fenn tartozása a felperes felé. Ezért a felperes 2021. szeptember 17. napján fizetési felszólítást küldött az alperesnek. A felperes összességében

megjelölte igényét, amelyre az alperes tartozáselismerő nyilatkozatot tett, majd fizetési haladékot kért, melyet a felperes 2021. november 30. napjáig biztosított részére. Az alperes a felperes által kibocsátott számlák ellenértékét a meghosszabbított határidőben sem teljesítette. 2021. december 7. napján tartozásából 10.000.000,- Ft-ot megfizetett, amelyből a felperes 1.519.066,-Ft összeget késedelmi kamatra, 8.480.934,- Ft összeget tőketartozásra számolt el.

[5] A felperes keresetében vételár, illetve vállalkozói díjtartozás jogcímén 45.655.550,- Ft tőketartozás, ebből 23.464.380,- Ft tőke után 2020. március 11. napjától - , 1.541.483,- Ft tőke után 2021. december 8. napjától járó késedelmi kamata - , 20.649.687,- Ft tőke után 2020. március 11. napjától - , 33.020,- Ft tőke után 2020. november 12. napjától járó, a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Előadta, hogy az alperes a kibocsátott számlákat befogadta, azokat nem kifogásolta, tartozáselismerő nyilatkozatot tett, tartozását a meghosszabbított határidő lejártát követően csak részben teljesítette, a 10.000.000,-Ft összegű részteljesítés részben kamatra, részben a tőkére került elszámolásra.

[6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy a számlákat befogadta, azokat nem kifogásolta, és azt sem, hogy tartozáselismerő nyilatkozatot tett. Az általa helyesnek tekintett könyvelési adataiból kiindulva arra hivatkozott, hogy a felperes felé fennálló tartozásának összege ténylegesen 27.717.675,- Ft, mert nagyobb összegben fizette meg tartozását, mint amit a felperes elismert.

[7] Az alperes 2023. szeptember 4. napján a jogi képviselte megszűnését jelentette be, az elsőfokú bíróság az ezt követő napon tartott tárgyaláson az indítványozott tanúk meghallgatását mellőzve a tárgyalást berekesztette és érdemi döntést hozott. A fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 45.655.550,- Ft tőkét, az egyes részösszegek után részben a szerződés szerinti, részben a törvényes mértékű késedelmi kamatot. Az indokolásban rögzítette, hogy a felek előadása egyező volt a peresített számlák kibocsátása, azok befogadása, az alperes általi tartozáselismerő nyilatkozat megtétele és a 10.000.000,- Ft összegű részteljesítés tekintetében. Az alperes részletes tényelőadást nem tett, hogy pontosan mikor, miként történtek az általa hivatkozott teljesítések, így a bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy érdemben tárgyalja az alperes védekezését. Azzal érvelt, hogy a tényeket a peres feleknek kell előadniuk, a tanúk, szakértők előadása nem a tényelőadás pótlásának, hanem azok bizonyításának az eszköze. A könyvelésnek a gazdasági eseményeket alátámasztó bizonylatokon kell alapulnia, a védekezést a konkrét gazdasági események ismertetésével és az azokat alátámasztó bizonyítékok csatolásával kell megalapozni. Ennek ellenére alperesi indítványra igazságügyi könyvszakértőt rendelt ki annak megállapítására, hogy miből adódik a peres felek könyvelésének különbözősége. Az alperes nem tudott alapbizonylatokat a szakértő rendelkezésére bocsátani, így a szakértő nem tudta az alperesi számítás helyességét igazolni.

[8] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen kérve az ítélet hatályon kívül helyezését. Az alperes jogszabálysértésként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 72. § (1) bekezdésére és (2) bekezdésére hivatkozott, miszerint az eljárás során a jogi képviselő kötelező volt. Előadta, hogy likviditási nehézségei miatt a jogi képviselő részére adott meghatalmazást 2023. szeptember 4. napján visszavonta. Mivel 2023. szeptember 5. napján, az első érdemi tárgyalás

idején nem volt jogi képviselője, ezért a tárgyaláson nem is jelent meg. Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson az alperesi bizonyítási indítványt elutasította, a tárgyalást berekesztette, és ítéletet hirdetett, pedig az alperesi jogi képviselet hiányában nem tarthatta volna meg a tárgyalást. Álláspontja szerint ez olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely az ügy érdemi eldöntésére kihatott, annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, ezért szükséges az eljárás megismétlése, kiegészítése.

[9] Az alperes másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a marasztalás összege 10.000.000,- Ft-al leszállítását, valamint a járulékfizetést, valamint a perköltség viselését ezen összeghez igazítását kérte. Kifejtette, hogy a törvényszék nem megfelelően értékelte a becsatolt és a rendelkezésre álló könyvelési dokumentumokat, figyelemmel a szakértői vizsgálat eredményére, amely rámutatott a könyvelési hibákra. Az elsőfokú bíróság kizárólag a felperesi számítást vette alapul, és az alapján adott helyt a felperesi keresetnek. Kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást, hogy a felperes milyen könyvelés és elszámolás alapján kérte marasztalását. Fenntartotta azon előadását, hogy a fennálló tartozás összege 27.717.675,- Ft. Továbbra is arra hivatkozott, hogy bízik könyvelése helyességében. Ha a könyvelése nem helyes, nem pontos, arra vonatkozó részletes levezetést könyvelési ismeretek hiányában továbbra sem tud adni, de a felperes által is elismert 10.000.000,- Ft összegben felül további teljesítések is történtek a felperes felé.

[10] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Előadta, hogy az alperes korábban tájékoztatást kapott a kötelező jogi képviseletről. Ha a képviseleti jog megszűnése a törvényszék irányában a tárgyalást megelőzően hatályosult is, az alperes esetében a mulasztás jogkövetkezményeit kell alkalmazni. Rámutatott, hogy a jogi képviselet megszüntetése a tárgyalást megelőzően egy nappal történt, majd 20 nappal később az alperes ugyanazon jogi képviselőnek adott meghatalmazást a másodfokú eljárásra, mint aki helyettes ügyvédként az elsőfokú eljárásban mindvégig képviselte őt, így az alperes eljárása a jóhiszemű pervittel is ellentétes. Az elsőfokú bíróságnak az alperest nem kellett felhívnia a megszünt jogi képviselet pótlására, hiszen korábban tájékoztatást kapott, ezt kizárja a perkoncentráció és a professzionális pervitel követelménye is. Arra is hivatkozott, hogy a fellebbezésből nem derül ki, hogy a megállapított tényeket milyen okból és mennyiben kifogásolja, és szerinte miért jutott volna a bíróság helytelen következtetésre. Az alperes a bizonyítás során sem tudta bizonyítékait csatolni, az nem lehet hivatkozási alap, hogy az alperes továbbra is a saját könyvelését tartja helyesnek.

[11] Az ítéltábla az ítéletet a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül, a fellebbezés és az arra előterjesztett fellebbezési ellenkérelem korlátai között (Pp.370. § (1) bekezdése, 371. § (1) bekezdése) bírálta felül és megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

[12] Az elsőfokú bíróság az ügy érdemi elbírálására kiható jogszabálysértést nem követett el, az ítéltábla hivatalból sem észlelt olyan kötelezően figyelembe veendő okot, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné.

[13] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértését nem tudta jogszabályhellyel alátámasztani, az alperes által felhívott Pp. 72. § (1) és (2) bekezdése a kötelező jogi képviselet főszabályát és az az alóli kivételeket rögzíti, a bíróság számára

kötelezettséget nem ír elő. Az elsőfokú bíróság a Pp. 73. § (1) bekezdés b) pontja szerinti tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, ezt követően az alperes felé felhívási kötelezettsége a jogi képviselő megszűnése esetén csak akkor lett volna, ha az alperes korábban viszontkeresetet terjesztett volna elő [Pp. 74. § (2) bekezdése]. A törvényszéknek tehát nem volt olyan jogszabályi kötelezettsége, hogy a jogi képviselő megszűnését követően a jogi képviselő pótlására hívja fel az alperest. Az alperes fellebbezésében arra nem tért ki, hogy a hivatkozott eljárási szabálysértés mennyiben hatott ki az ügy érdemi elbírálására. Az ítéltábla kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság – fellebbezésben vélt - jogszabály által előírt felhívási, tájékoztatási kötelezettségének esetleges elmulasztása nem hathatott ki az ügy érdemi elbírálására. Az alperes bizonyítási indítványát jogi képviselője útján korábban előterjesztette, a tárgyaláson kihirdetett, a bizonyítás mellőzéséről szóló végzés pervezető, nem fellebbezhető határozat, az elsőfokú bíróság pedig a tárgyalást akkor is berekesztette volna, ha jelen van az alperes jogi képviselője.

[14] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú határozatot érdemben bírálta felül.

[15] Az elsőfokú bíróság a felek által felajánlott bizonyítást a szükséges, egyben elégséges körben lefolytatta, ez alapján a tényállást helyesen állapította meg és érdemben helyes döntést hozott, amikor a tartozáselismerő nyilatkozattal szembeni alperesi bizonyítást sikertelennek ítélve az alperest marasztaló határozatot hozott. Az ítéltábla az ítélet indokaival egyetértett, az adós fellebbezésében nem hivatkozott olyan újabb tényre, vagy körülményre, amely az érdemben helyes elsőfokú végzés megváltoztatására alapot adna. (Pp.386. § (4) bekezdése)

[16] A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakra kiemeli, hogy a Ptk. 6:26. §-ban szabályozott tartozáselismerés ugyan az elismert követelés jogcímét nem változtatja meg, de a tartozást elismerő kötelezettet terheli annak bizonyítása, hogy a tartozása az elismerő jognyilatkozat megtételekor nem, vagy alacsonyabb összegben áll fenn. Az alperes által 2021. szeptember 28. napján tett tartozáselismerő nyilatkozat tehát a bizonyítási terhet megfordította, az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy tartozása a felperes által érvényesített összegnél kevesebb.

[17] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes tényeloadást nem tett és levezetést sem adott arra, hogy álláspontja szerint miért csak 27.717.675,- Ft a fennálló tartozása. A törvényszék a felajánlott szakértői bizonyítást mellőzhette volna, hiszen nem került előterjesztésre olyan alperesi számítás, melynek helyességét az igazságügyi könyvszakértőnek ellenőrizhette. A tartozáselismerés folytán pedig a felperesi követelés alátámasztása szakértői bizonyítást nem igényelt. Az ennek ellenére lefolytatott szakértői bizonyítás során azonban az alperes az igazságügyi szakértő felhívása ellenére sem tudta az általa hivatkozott főkönyvi adatokat alapbizonylatokkal alátámasztani, mindemellett a szakértő több könyvelési hibára is rámutatott az alperes könyvelésében. A kért alapbizonylatok hiányában a szakvélemény kizárólag a felperesi tőke- és kamatkövetelés helyességét igazolta.

[18] Mindezekre figyelemmel iratellenes az alperesi fellebbezés azon része, mely szerint az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelte a becsatolt és rendelkezésre álló könyvelési dokumentumokat, és kizárólag a felperesi számítást vette alapul. A könyvelési dokumentumokat a szakértő értékelte. Az alperes által nem vitatott szakvéleményre, a

tartozáselismerésre és az alperesi bizonylatok hiányára is figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen marasztalta az alperest.

[19] Az ítéltábla megjegyzi, hogy az alperes ellenkérelméhez csatolt főkönyvi kivonat a 2020. december 31. napjával záruló időszak adatait tartalmazza, ehhez képest az alperes 2021. szeptember 28. napján tette tartozáselismerő nyilatkozatát. Az elsőfokú határozat megváltoztatásához nem elegendő az alperes azon, semmivel alá nem támasztott kijelentése, hogy a könyvelése helyes. A fellebbezés adós maradt annak levezetésével is, hogy miért pont 10.000.000,- Ft-tal indokolt leszállítani a marasztalás összegét.

[20] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[21] A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az alperes viseli a másodfokú eljárással felmerült költségét. Mindemellett a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes által Pp. 81. § (1) bekezdése szerint felszámított másodfokú perköltség megfizetésére. Az ítéltábla a felperesi jogi képviselő munkadíját a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja, (5) és (6) bekezdése szerint állapította meg. A munkadíj mérséklését indokolta, hogy az elsőfokú határozat felülbírálatára tárgyaláson kívül került sor, az így meghatározott jogtanácsosi munkadíj pedig arányban áll a képviselő által kifejtett tevékenységgel, a nem nagy terjedelmű fellebbezési ellenkérelem előterjesztésével.

[22] Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni 2.500.000,-Ft feljegyzett fellebbezési illetéket. A másodfokú eljárás tárgyának értéke ugyanis nem az alperes által tévesen, a határozat megváltoztatása iránti kérelemhez igazítottan megjelölt 10.000.000,- Ft, hanem a teljes marasztalási összeg, 45.655.550,- Ft volt, hiszen az alperes elsődleges kérelme az ezen összegű kötelezést tartalmazó ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. (Pp.21. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése, 46. § (1) bekezdése)

Győr, 2024. május 9.

Dr.Ferenczy Tamás s.k.
.k.

a tanács elnöke

Dr.Konarik Attila s.k.

előadó bíró

Dr.Mészáros Zsolt s

bíró